

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА КОНТРОЛУ
ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ**
Број: 10/1/2015-38
Београд, 12. март 2015. године

На основу члана 9. тач. 2) и 3) и члана 16. став 1. Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 51/09) и члана 192. Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ“, бр. 33/97 и 31/01 и „Службени гласник РС“, број 30/10), у поступку накнадне контроле, покренутом на основу пријаве Министарства културе и информисања, са седиштем у Београду, Влајковићева 3,

Комисија за контролу државне помоћи на шестој седници, одржаној 12. марта 2015. године, доноси

РЕШЕЊЕ

1. Дозвољава се државна помоћ, која се додељује у облику накнаде за пружање услуга од општег економског интереса Јавној медијској установи „Радио-телевизија Србије“, Таковска 10, Београд.
2. Ово решење објавити на интернет презентацији Комисије за контролу државне помоћи.

Образложење

1. Подносилац пријаве и предмет пријаве државне помоћи:

Министарство културе и информисања је Дописом број: 401-01-558/2014-04 од 23. јануара 2015. године и Дописом број: 401-01-558/2014-07 од 5. фебруара 2015. године доставило Комисији за контролу државне помоћи (у даљем тексту: Комисија) Уговор о финансирању закључен између Републике Србије – Министарства културе и информисања и Јавне медијске установе „Радио-телевизије Србије“ (у даљем тексту: РТС), Таковска 10, Београд, Број: 0421 од дана 19. јануара 2015. године, односно Број: 401-01-558/2014-04 од дана 20. јануара 2015. године (у даљем тексту: Уговор) са Општим обрасцем пријаве државне помоћи и припадајућим прилозима, у складу са чланом 3. став 2. Уредбе о начину и поступку пријављивања државне помоћи („Службени гласник РС“, број 13/10).

Предмет пријаве државне помоћи и основ за доделу државне помоћи је Уговор.

2. Опис државне помоћи:

- 2.1. Правни основ за закључење Уговора:

Уговор је закључен у складу са Законом о буџету Републике Србије за 2015. годину („Службени гласник РС“, број 142/14), Законом о јавним медијским сервисима („Службени гласник РС“, број 83/14), Уредбом о привременом финансирању јавних медијских сервиса у 2015. години („Службени гласник РС“, број 4/15) и Програмом пословања „Радио-телевизије Србије“ за 2015. годину који је усвојио Управни одбор „Радио-телевизије Србије“ за 2015. годину на седници одржаној 30. децембра 2014. године.

2.2. Опис Уговора:

Предмет Уговора је додела средстава кориснику РТС за обављање делатности јавног информисања у периоду од 1. јануара 2015. године до 31. децембра 2015. године.

Чланом 2. Уговора је предвиђено да је, у циљу остваривања јавног интереса у области јавног информисања, РТС дужна да кроз своје програмске садржаје остварује:

- истинито, благовремено, потпуно, непристрасно и професионално информисање грађана и омогућавање слободног формирања и изражавања мишљења слушалаца и гледалаца на територији Републике Србије, аутономне покрајине и локалне самоуправе;
- поштовање и представљање основних људских права и слобода, демократских вредности и институција и унапређивање културе јавног дијалога;
- поштовање приватности, достојанста, угледа, части и других основних права и слобода човека;
- поштовање и подстицање плурализма политичких, верских и других идеја и омогућавање јавности да буде упозната са тим идејама, не служећи се интересима појединих политичких странака и верских заједница, као ни о било ком другом појединачном политичком, економском, верском и сличном становишту и интересу;
- задовољавање потреба грађана за програмским садржајима који обезбеђују очување и изражавање културног идентитета како српског народа тако и националних мањина, водећи рачуна да националне мањине прате одређене програмске целине и на свом матерњем језику и писму;
- непристрасно обрађивање политичких, историјских, привредних, социјалних, здравствених, културних, образовних, научних, еколошких и других питања, омогућавајући равноправно сучељавање различитих становишта;
- бесплатно и једнако представљање политичких странака, коалиција и кандидата који имају потврђене изборне листе за републичке, покрајинске или локалне изборе, у време предизборне кампање;
- афирмисање националних културних вредности српског народа и националних мањина које живе у Републици Србији, као и зближавање и прожимање њихових култура;
- развој медијске писмености становништва;
- производња домаћег документарног и играног програма;
- благовремено обавештавање о актуелним збивањима у свету и о научним, културним и осталим цивилизацијским достигнућима;
- неговање хуманих, моралних, рекреативних, спортских и других потреба грађана;
- информисање наших грађана у иностранству, као и припадника српског народа који живе ван територије Републике Србије;

- представљање културног наслеђа и уметничког стваралаштва у земљи и иностранству;
- информисање иностране јавности о догађајима и појавама у Републици Србији.

2.3. Давалац државне помоћи:

Давалац државне помоћи је Република Србија – Министарство културе и информисања.

2.4. Корисник државне помоћи:

Корисник државне помоћи је РТС (Јавна медијска установа „Радио-телевизија Србије“, Таковска 10, Београд).

2.5. Инструмент доделе државне помоћи:

Инструмент доделе државне помоћи је субвенција.

2.6. Планирано трајање државне помоћи:

Планирано је да државна помоћ траје од 1. јануара 2015. године до 31. децембра 2015. године.

2.7. Укупан планирани износ државне помоћи:

Укупан планирани износ државне помоћи је 6.742.500.000,00 динара.

2.8. Циљ и намена државне помоћи:

Државна помоћ се додељује у облику накнаде за пружање услуге од општег економског интереса, тј. за обављање делатности јавног информисања.

3. Одлука Комисије:

Комисија је, Закључком Број: 10/2015-38 од 12. фебруара 2015. године, покренула поступак накнадне контроле дозвољености државне помоћи која се додељује кориснику РТС, након што је утврдила да Уговор представља основ за доделу државне помоћи, сагласно члану 2. тачка 1) Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 51/09 - у даљем тексту: Закон), којим је прописано да је државна помоћ сваки стварни или потенцијални јавни расход, или умањено остварење јавног прихода, којим корисник државне помоћи стиче повољнији положај на тржишту у односу на конкуренте, чиме се нарушава или постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту, као и то да се у овом случају ради о индивидуалној државној помоћи, сагласно члану 12. став 3. Закона.

На шестој седници Комисије, одржаној 12. марта 2015. године, Комисија је одлучивала о дозвољености државне помоћи која се додељује на основу Уговора.

Приликом одлучивања Комисија је анализирала Општи образац, Уговор, Програм пословања РТС за 2015. годину (у даљем тексту: Програм пословања), Финансијски план РТС за 2015. годину (у даљем тексту: Финансијски план), Закон о јавним медијским сервисима и Уредбу о привременом финансирању јавних медијских сервиса у 2015. години.

С обзиром на то да се средстава додељују ради обављања делатности јавног информисања, Комисија је анализирала да ли су испуњени услови за доделу државне помоћи у облику накнаде за пружање услуга од општег економског интереса, који су прописани чл. 97а-97г Уредбе о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС“, бр. 13/10, 100/11, 91/12, 37/13, 97/13 и 119/14 – у даљем тексту: Уредба).

Комисија је утврдила да, у складу са Законом о јавним медијским сервисима, РТС представља републички јавни медијски сервис, односно независан и самосталан правни субјект који, обављањем своје основне делатности, омогућава остваривање јавног интереса у области јавног информисања, и пружа опште и свеобухватне медијске услуге које подразумевају информативне, образовне, културне и забавне садржаје намењене свим деловима друштва. Основна делатност подразумева производњу, куповину, обраду и објављивање радио, телевизијских и мултимедијалних садржаја, нарочито информативних, образовних, културно-уметничких, дечјих, забавних, спортских, верских и других који су од јавног интереса за грађане, а који за циљ имају остваривање људских права и слобода, размену идеја и мишљења, неговање вредности демократског друштва, унапређивање политичке, полне, међунационалне и верске толеранције и разумевања, очување националног идентитета српског народа и националних мањина, као и пружање аудио и аудио-визуелних медијских услуга и објављивање електронских издања као услуга од јавног интереса.

Поред делатности јавног информисања, у складу са чланом 3. Закона о јавним медијским сервисима, РТС обавља и комерцијалне делатности као што су: производња и емитовање економско-пропагандног програма, производња и продаја аудиовизуелних програма (емисија, филмова, серија, носача звука и друго), издавачка делатност и пружање техничких услуга и других услуга у оквиру своје делатности.

Чланом 46. став 3. Закона о јавним медијским сервисима, прописано је да, наведене комерцијалне делатности, РТС обавља у складу са прописима о заштити конкуренције, што посебно значи да не сме да пружа комерцијалне услуге, укључујући и услуге објављивања огласних порука или другог облика аудио-визуелне комуникације, по ценама које су ниже од тржишних, нити, при куповини права за преносе спортских догађаја, да нуди цену која је изнад тржишне. Средства прибављена обављањем комерцијалне делатности не смеју угрожавати обављање основне делатности РТС-а, нити утицати на његову независност (члан 46. став 4. Закона о јавним медијским сервисима), а у случају куповине права на емитовање радијских, телевизијских или других медијских садржаја од изузетног значаја, укључујући и преносе спортских догађаја, РТС је дужан да неискоришћена права благовремено и на недискриминаторан начин уступи другим пружаоцима одговарајућих медијских услуга (члан 46. став 5. Закона о јавним медијским сервисима).

Чланом 62. Закона о јавним медијским сервисима предвиђено је да се РТС у 2015. години финансира из буџета Републике Србије, а Уредбом о привременом финансирању јавних медијских сервиса у 2015. години, за наведену намену, предвиђен је износ од 6.742.500.000,00 динара.

Увидом у Финансијски план, Комисија је утврдила да је предвиђено да РТС у 2015. години располаже са укупним средствима у износу од 11.054.700.000,00 динара, која се састоје од: наведене буџетске субвенције у износу од 6.742.500.000,00 динара и осталих извора прихода (сопствени - маркетиншки и комерцијални приходи, приход од нето користи, приходи од принудне наплате, финансијски приходи, наменска буџетска средства за закуп сателита и социјални програм) у укупном износу од 4.312.200.000,00 динара.

Са друге стране, у 2015. години предвиђени су укупни трошкови у износу од 13.224.400.000,00 динара, од чега су буџетска средства у износу од 6.742.500.000,00 динара намењена покривању трошкова програма (лиценце, куповина и производња информативног, културно-образовног, спортског, филмског, дигитал и сателитског програма, програма радија и за музичку продукцију), дела директних програмских трошкова (хонорари, трошкови службених путовања и други), трошкова запослених, дела трошкова заједничких функција (трошкови емитовања, електричне и топлотне енергије, комуналних услуга, осигурања, закупа и слично), као и део трошкова инвестиционих улагања.

Приходи од нето користи од комерцијалне експлоатације садржаја произведеног у оквиру основне делатности биће намењени покривању дела трошкова културно-образовног програма, што је у складу са чланом 45. став 1. Закона о јавним медијским сервисима, који предвиђа да се наведени приходи могу користити само за покривање трошкова основне делатности, односно не могу се користити за финансирање комерцијалне делатности.

Приходи од комерцијалних делатности и остали сопствени извори прихода намењени су покривању трошкова пореза на додату вредност, дела трошкова програма, директних трошкова, трошкова заједничких функција, трошкова инвестиција и друго, у складу са чланом 46. став 2. Закона о јавним медијским сервисима, којим је дефинисано да јавни медијски сервис може употребити комерцијалне приходе и за суфинансирање своје основне делатности.

Дакле, Финансијским планом је предвиђено да укупни планирани приходи у износу 11.054.700.000,00 динара неће бити довољни за покриће свих планираних расхода у износу од 13.224.400.000,00 динара неопходних за пословање РТС-а, те да ће бити потребно додатно задуживање, односно рефинансирање постојећих кредита.

Програмом пословања предвиђено је да се током 2015. године, у складу са захтевима из члана 49. Закона о јавним медијским сервисима, изради и усвоји Методологија раздвајања јавних и комерцијалних прихода и расхода, у складу са чиме ће се обезбедити транспарентно финансирање јавне делатности РТС-а и омогућити да не дође до прекомерне накнаде која се додељује за обављање услуге од општег економског интереса.

Даље, чланом 5. Уговора дефинисано је да ће о извршењу послова и утрошку средстава утврђених Уговором РТС подносити Министарству културе и информисања посебан извештај и књиговодствену евиденцију која омогућава контролу утрошка средстава у року од 30 дана од дана уплате опредељених средстава, док је чланом 6. Уговора предвиђена могућност обуставе уплате средстава, уколико РТС не обавља послове који су дефинисани чланом 2. Уговора (детаљније објашњени у оквиру подтачке 2.2. овог решења).

Узимајући у обзир наведено, Комисија је закључила да:

- је Законом о јавним медијским сервисима РТС-у јасно поверено обављање делатности јавног информисања као делатности од општег економског интереса (97а став 1. тачка 1) Уредбе);

- је висина накнаде за обављање услуга од општег економског интереса унапред одређена у износу од 6.742.500.000,00 динара у складу са предвиђеним трошковима програма, запослених и других трошкова неопходних за обављање основне делатности РТС-а (члан 97а став 1. тачка 2) Уредбе) и

- висина ове накнаде не прелази износ неопходан за покривање трошкова обављања основне делатности, с обзиром на то да ће се и део прихода од комерцијалне делатности користити у ове сврхе, што значи да нема прекомерне накнаде (члан 97а став 1. тачка 3) Уредбе),

што значи да су испуњени услови за доделу државне помоћи у облику накнаде за обављање услуга од општег економског интереса, прописани чланом 97а став 1. тач. 1)-3) Уредбе.

Међутим, имајући у виду да РТС није привредни субјект који је у поступку јавне набавке изабран да пружа услугу од општег економског интереса, као и то да висина накнаде није одређена на основу анализе трошкова пословања истог или сличног привредног субјекта, који обавља исту или сличну делатност, у истим или сличним условима, као и то да висина годишње накнаде прелази износ од 15 милиона евра у динарској противвредности (6.742.500.000,00 динара је једнако 55.313.772,86 евра, израчунато по средњем курсу Народне банке Србије на дан 20. јануара 2015. године када је потписан Уговор и када је износио 121,8955 динара по евру), Комисија је, у складу са чланом 97в Уредбе, морала да изврши додатну анализу државне помоћи која се додељује РТС-у, због високог ризика од нарушавања конкуренције на тржишту.

Стога је Комисија узела у обзир и то да:

- је чланом 2. Уговора, а у складу са чланом 7. Закона о јавним медијским сервисима јасно назначено које су обавезе РТС-а у циљу остваривања јавног интереса у области јавног информисања (истинито, благовремено, потпуно, непристрасно и професионално информисање грађана; поштовање и представљање основних људских права; поштовање приватности, достојанста, угледа, части и других основних права и слобода човека; поштовање и подстицање плурализма политичких, верских и других идеја; задовољавање потреба грађана за програмским садржајима који обезбеђују очување и изражавање културног идентитета како српског народа тако и националних мањина; непристрасно обрађивање политичких, историјских, привредних, социјалних, здравствених, културних, образовних, научних, еколошких и других питања и друго), што значи да је овако дефинисана јавна услуга у потпуности у складу са циљем испуњења демократских, социјалних и културних потреба одређеног друштва, у овом случају грађана Републике Србије, као и јачања плурализма, укључујући културну и језичку разноликост;

- ће РТС током 2015. године израдити Методологију раздвајања јавних и комерцијалних прихода и расхода, што ће омогућити постављање јасне границе између јавних и комерцијалних услуга и омогућити контролу трошења јавних средстава која могу бити намењена само обављању делатности од општег интереса, односно спречити преливање средстава на комерцијалне делатности, као што су: производња и емитовање економско-пропагандног програма, производња и продаја аудиовизуелних програма (емисија, филмова, серија, носача звука и друго), издавачка делатност и пружање техничких услуга;

- комерцијалне услуге, укључујући и услуге објављивања огласних порука или другог облика аудио-визуелне комуникације, РТС не сме пружати по ценама које су ниже од тржишних, нити, при куповини права за преносе спортских догађаја, може нудити цену која је изнад тржишне, а у случају куповине права на емитовање радијских, телевизијских или других медијских садржаја од изузетног значаја, укључујући и преносе спортских догађаја, РТС је дужан да неискоришћена права благовремено и на недискриминаторан начин уступи другим пружаоцима одговарајућих медијских услуга, што значи да се комерцијале делатности обављају на начин који неће довести до нарушавања конкуренције на тржишту;

- се из структуре расхода може закључити да је државна помоћ РТС-у пропорционална, с обзиром на то да је искључиво намењена покривању трошкова неопходних за обављање основне делатности јавног информисања, а да се и комерцијални приходи користе такође у те сврхе, што значи да таква државна помоћ не доводи до прекомерног нарушавања конкуренције на тржишту;

- је примењен принцип нето трошкова, имајући у виду да су приходи од нето користи од комерцијалне експлоатације садржаја произведеног у оквиру основне делатности намењени покривању трошкова основне делатности, односно дела трошкова културно-образовног програма;

- се средства, у складу са чланом 4. Уговора одобравају месечно, и то највише у износу до једне дванаестине, а да надзор над трошењем средстава врши Министарство културе и информисања (члан 5. Уговора), као и да је предвиђена могућност обуставе доделе средстава, уколико РТС не обавља послове који су му поверени (члан 6. Уговора), што значи да је успостављен механизам контроле наменског трошења средстава.

Имајући у виду да су услови под којима се додељују средства за обављање делатности јавног информисања кориснику РТС у складу са правилима за доделу државне помоћи у облику накнаде за обављање услуга од општег економског интереса, али и специфичним правилима за доделу државне помоћи за јавне радиодифузне услуге садржаних у Закону о јавним медијским сервисима, Комисија оцењује да је додела државне помоћи кориснику РТС дозвољена, у складу са чланом 97а став 1. тач 1)-3) и чл. 97г, јер помаже остваривању демократских, социјалних и културних потреба грађана Републике Србије, уз јачање плурализма, културне и језичке разноликости, а да при том не доводи до прекомерног нарушавања конкуренције на тржишту.

У складу са наведеним, Комисија је донела одлуку као у диспозитиву.

Упутство о правном средству: Ово решење је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор у року од 30 дана од дана достављања.

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Андрејана Пурчић

Достављено:

- Министарству културе и информисања
- Архиви

Упутство о правном статусу: Овај решење је ковано у управном поступку и против њега се може покренути управни спор у року од 30 дана од дана достављања.

[Handwritten signature]